Posamezna številka stane 1 Din.

Štev 286. V Ljubljani, v petek dne 29. decembra 1922. Leto I.

Naročnina za državo SHS: do preklica: a) po pošti mesečno Din 16 b) dostavljena na dom mesečno ..... „ 12
za inozemstvo: mesečno ..... Din 23
Sobotna izdaja: v Jugoslaviji ..... Din 20 v inozemstvu ..... „ 40
Mesečna priloga: Vestnik SHSZ

SLOVENEC

Cene inseratom: Enostolpna petitna vrsta mali oglasi po Din. 1·— in Din. 1·50, veliki oglasi nad 45 mm višine po Din. 2·—, poslana itd. po Din. 3·—.
Pri večjem naročilu popust.
Izhaja vsak dan izvzemši ponedeljka in dneva po prazniku ob 5. uri zjutraj.
Poštnina plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici štev. 6/III. Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredn. telef. štv. 50, uprava. štv. 323.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran. ljubljanske št. 650 za naročnine in št. 349 za oglase, zagreb 39.011, sarajev. 7583, praške in dunaj. 24.797.

Morala v politiki.

Tudi v politiki morajo biti merodajna etična načela in prav nobenega etičnega razloga ni, da bi se smel kdo v političnem udejstvovanju posluževati drugih metod in sredstev, kakor nam jih nalaga krščanska etika v nepolitičnem življenju. Pač pa je politična nemorala, ki se je zadnja leta v naši državi tako silno razpasla, spravila politiko, to samoposebi tako plemenito in važno panogo v javnem življenju ,ob dober glas, tako da premnogi zamenjujejo politiko z neke vrste nemoralnim trgovanjem. Taka politika odbija seveda premnogokrat najboljše može od političnega sodelovanja, vodi pa samo do hipnih uspehov. Njeni hipni uspehi imponirajo topoglavcem in ljudem, ki ljubijo absolutizem, nasilstvo in koritarstvo in koristolovstvo sploh. Trajno pa se taka nemoralna politika v demokratičnih državah ne more vzdržati, razen če je vse ljudstvo demoralizirano. Taka politika vodi do nevzdržnega poloma.

Zgodovina zadnje parlamentarne dobe nam nudi tu žive dokaze. Politika demokratov se je v Sloveniji popolnoma zrušila in je nihče ne bo več priklical k življenju, nobeno slepivno volivno geslo, tudi ne dr. Kukovčeva »Napredna kmečko-obrtna zveza« in njegovi obupni klici po koncentraciji »naprednih« strank v Sloveniji.

Zasluženo brco je dobila tudi Samostojna kmetijska stranka. Dve leti je prodajala v Belgradu svoj volivni program za konstituanto in pri zadnji vladni krizi je upala čim največ izsiliti iz radikalne Pašićeve vlade. Navidezno se je kujala, da bi ji radikali stavili višje ponudbe. In teh je spričo splošnega razpoloženja kmetskega prebivalstva proti SKS silno potrebovala. Saj brez vladnega varuštva niti pred svoje volivce ni upala. Ko pa Pašićev kabinet ni kazal posebnega zanimanja za »klub samostojnih kmetijaca«, je ta stavil prav ponižne ponudbe, da bi s m e l vstopiti v vlado. Ze samo imenovanje velikih županov bi jim zadostovalo, da bi pomagala zadrževati v volivni borbi neizogibni polom SKS. Radikali so očividno o položaju v Sloveniji dobro poučeni in se jim menda nič ne ljubi dajati umetne oživljajoče injekcije stranki, ki so jo že dalje časa kot vladni zavezniki zaradi koristolovstva pisano in postrani gledali. Kakor nam poroča telefon iz Belgrada, bo s kmetijaci delil usodo tudi g. Ivan Hribar, ki se je v Belgradu geriral pristaša radikalne stranke, v Sloveniji je pa kovaril načrte s samostojneži, s katerimi je bil zadnje čase v najboljših odnošajih.

Tudi izsiljevanja muslimanskih desničarjev je konec. Vsakokratni njihov vstop v vlado je morala vlada honorirati z milijoni vseh davkoplačevalcev. Dasi je bil zadnji čas tudi v njihovih vrstah precejšen odpor za vstop v vlado, ki ga je napovedoval strah pred — volivci, jih je le omamila želja po 42 milijonih, ki bi jih bili ravno v volivni dobi potrebovali. Toda Pašić je zopet obolel in ta njegova bolezen bo povzročila tudi muslimanskim desničarjem glavobol, od katerega ne bodo ozdraveli ali pa bodo svoje ponudbe silno pocenili. Ne vemo, kakšni razlogi so vodili pri tej obolelosti g. Pašića, zdi pa se, da je njegovo bolezen soodločeval ozir na volitve v Stari Srbiji, kjer bi imeli muslimani kot vladinovci precej šans pri kemalistih.

Tako se počasi, pa nevzdržno ruši, kar je gnilega v politiki. To čiščenje pri bodočih volitvah ne bo še dovršeno, vsaj po vsej državi ne, toda začelo se je in v Sloveniji — upamo — se bo precej dovršilo. Kjer je ljudstvo politično količkaj dozorelo in ga ni okužila v jedru politika nemorale, tam se bo ta naravni proces izvršil.

FRANCOSKI PRORAČUNSKI PROVIZORIJ SPREJET.

Pariz, 28. decembra. (Izv.) Zbornica je včeraj sprejela proračunski provizorij s 443 glasovi proti 62 glasovom.

Seja glavnega odbora radikalne stranke.

ZAVRNJENE PONUDBE KMETIJACEV IN DRUGIH DVOMLJIVIH PONUDNIKOV.

Belgrad, 28. dec. Izv.) Danes dopoldne je imel sejo glavni odbor radikalne stranke. Na tej seji se je predvsem razpravljalo o vstopu muslimanov v vlado. V odboru je prevladalo mnenje, da sedaj ni več potrebno, da bi se sprejele neznatne manjšine v vlado in da ni umestno, da bi se jim dajale kakšne koncesije. To se je nanašalo največ na samostojno kmetijsko stranko, ki je zadnji čas stavila vladi več ponudb. Te ponudbe se tolmčijo, da nimajo Pucelj in njegovi tovariši med ljudstvom zaslombe, vsled česar bi hoteli s pomočjo vladne oblasti ohraniti kak mandat. Na seji glavnega odbora radikalne stranke se je govorilo tudi o dr. Šusteršiču in njegovi ponudbi. Prenudbe se tolmačijo, da nimajo Pucelj in njegovih ljudi ni mogoče sprejeti v radikalno stranko, ker so kompromitirani bodisi v političnem kakor v privatnem življenju. Ako želi dr. Šusteršič podpirati radikalno stranko, mu je to svobodno, radikalna stranka pa bo postavila v ljubljanskem in mariborskem okrožju svojo lastno listo. Na koncu se je razpravljalo o položaju, ki je nastal v Vojvodini povodom izključitve nekaterih Protićevih pristašev iz radikalne stranke, vsled česar je gotovo, da bodo Protićevi pristaši postavili svoje kandidatne liste. Glavni odbor radikalne stranke se je postavil na kompromisno stališče, da naj pristaši radikalne stranke, kjer bodo Protićevi pristaši močnejši, glasujejo za njegove ljudi, ker je vseeno ali so izvoljeni Protićevi ali Pašićevi pristaši, glavno je, da so radikalci.

Belgrad, 28. dec. (Izv.) Danes je došel v Belgrad bivši minister za narodno zdravje dr. Omerović, ki je posetil ministrskega predsednika Nikolo Pašića in mu poročal o sklepih muslimanske centralistične stranke glede vstopa v vlado. Min. predsednik Pašić je sprejel poročilo na znanje in izjavil, da se mora o tej stvari prej še posvetovati z nekaterimi vodilnimi radikalci. Dr. Omerovića je povabil k sebi ob 6. popoldne. Ko je ob 6. prišel dr. Omerović v predsedništvo vlade, se mu je sporočilo, da je Pašić naglo obolel. To bolezen tolmačijo, da ni bilo radikalni stranki mnogo na vstopu muslimanov v vlado, še manj pa na muslimanskih zahtevah. Nagla bolezen Nikole Pašića je imela namen, povedati to muslimanom na lep način.

Ivan Hribar v nemilosti.

PRED IZPREMEMBAMI V POKRAJINSKI UPRAVI.

Belgrad, 28. dec. (Izv.) O prihodu pokrajinskega namestnika Ivana Hribarja je zvedel vaš dopisnik naslednje: V radikalnih krogih vlada že dalje časa precej veliko nezadovoljstvo z Ivanom Hribarjem, še večje nezadovoljstvo pa v dvornih krogih. Zadnje je vplivalo tudi na radikalce, da so se odločili, da odstranijo Hribarja. Ko je Hribar to zvedel, je takoj odpotoval v Belgrad in je pripeljal s seboj tudi dr. Šusteršiča, da bi se radikalcem prikupil. S tem korakom pa si je svoj položaj še poslabšal. Kako malo ugleda ima namestnik Ivan Hribar v radikalni stranki, se vidi iz najnovejših premeščenj in vpokojitev višjih uradnikov v Sloveniji, o katerih bo izšel te dni ukaz in o katerih se ni niti vprašalo za mnenje pokrajinskega namestnika. Kakor se doznava, bo rešen svojih dolžnosti načelnik oddelka za socialno politiko Adolf R i b n i k a r, ker je bil imenovan protizakonito in je nepravično napredoval, nadalje bosta vpokojena bivši poverjenik za notranje zadeve dr. B a l t i č in načelnik oddelka za prosveto dr. S k a b e r n e. Kdo bo zavzel njihova mesta, še ni znano, gotovo pa je, da noben demokratski uradnik, še manj pa pristaš Jugoslovanske zajednice. Ako ne bodo radikalci našli med Slovenci primernih kandidatov za ta mesta, bodo ostala do volitev nezasedena ali pa se bodo izpopolnila s srbskimi uradniki.

ODKLONJENO PONUJANJE.

Belgrad, 28. dec. (Izv.) Prihod dr. Šusteršiča v Belgrad ni ostal neopažen, vendar pa je zbudil nezadovoljstvo. Listi omenjajo na kratko njegov prihod ter povdarjajo njegovo delovanje proti Jugoslaviji ter njegovo službovanje Avstriji. Dasi je prišel dr. Šusteršič po priporočilu pokrajinskega namestnika Ivana H r i b a r j a in dasi se ponuja radikalcem, vendar se je v radikalnih krogih samih sprejel njegov prihod z nezadovoljstvom. Gotovo je namreč, da so se za povratek dr. Šusteršiča zavzeli n a j b o l j d e m o k r a t i in k m e t i j c i, vsled česar se smatrajo njegove ponudbe v radikalnih vrstah za neiskrene. Misli se, da je dr. Šusteršič figura, za katero se skrivajo demokrati in samostojna kmetijska stranka. O njegovem prihodu je zvedel vaš dopisnik nastopno: Prišel je v Belgrad s pokrajinskim namestnikom Iv. Hribarjem in takoj nato posetil dr. Leopolda Lenarta, ki ga je peljal k nekaterim radikalcem, da jim pojasni svoje namene. — Vsled priporočila Ivana Hribarja ga je skupno ž njim sprejel v kratki avdijenci ministrski predsednik Nikola Pašić. Vaš dopisnik se je razgovarjal z več uglednimi člani radikalne stranke, ki so se odločno izjavili proti vsakemu sodelovanju s kakim dr. Šusteršičem. V teh razgovorih se je tudi moglo spoznati, kako vlogo igra dr. Lenart. Te vloge se niti malo ne more zavidati.

SEJA DRŽAVNEGA ODBORA.

Belgrad, 28. dec. (Izv.) Jutri bo seja državnega odbora. Nekateri člani odbora so že prišli v Belgrad. Na jutrišnji seji se bo odbor razdelil v sekcije, ki bodo izvolile predsednike volivnih okrožij. Ker morajo biti predsedniki volivnih okrožij dovršeni pravniki, ki imajo v Srbiji veliko vpliva, se bo v odboru vršil za ta mesta hud boj med radikalci in demokrati.

DEMOKRATSKI KOMUNIKE.

Belgrad, 28. dec. (Izv.) Za jutri je sklicana seja demokratskega kluba, na kateri se bo definitivno redigiral komunike, ki sta ga sestavila dr. Šumenković in dr. Kumanudi. Kakor se doznava, bo v tem komunikeju očrtan boj demokratov za vidovdansko ustavo in njihovo stališče proti vsaki reviziji ustave. Demokrati upajo, da jim bo to obrazloženje pomagalo, ker so v radikalnem klubu z ozirom na to vprašanje razdeljena mnenja. Danes popoldne so se sestali pristaši Pribičevića v predsedništvu narodne skupščine pri dr. Lukiniću. Razpravljali so o kandidaturah na Hrvatskem ter o sestanku Pribičevićevih ljudi 30. t. m. v Zagrebu.

FRANCIJA ZOPET ZA ZASTAVNINE?

Pariz, 28. dec. (Izv.) Agence Havas poroča, da je reparacijska komisija sprejela predvčerajšnjim sklep, ki so ga sprejeli delegati Belgije in Italije, brez pridržka, na podlagi navodil ministrskega predsednika Poincareja francoski delegaciji. Naloga zavezniških vlad bo, da precizirajo naravne posledice sklepa z ozirom na versailisko pogodbo, v kateri se pri tozadevnih zamudah daje polnomočje za skupne ali posebne sankcije. Poincare bo sporočil svojim zavezniškim tovarišem ukrepe, ki jih smatra francoska vlada za potrebne. Novo ustvarjeni položaj označuje francoska teza: »Nobenega moratorija brez produktivnih zastavnin.«

BELGIJSKO STALIŠČE GLEDE REPARACIJ.

Bruselj, 28. dec. (Izv.) V senatu je izjavil zunanji minister Jasper, da je nemogoče dovoliti Nemčiji moratorij brez jamstev. Izrazil je upanje, da bo pariška konferenca določila režim, ki bo ohranil antanto ter varoval vse upnike Nemčije.

Sprememba solunske konvencije.

Belgrad, 28. dec. (Izv.) Kakor je zvedel vaš dopisnik, je grški zunanji minister izjavil našemu poslaniku v Atenah, Balugdžiću, da je grška vlada pripravljena izvršiti gotove izpremembe v konvenciji o svobodni jugoslovanski coni v solunskem pristanišču in da bo dovolila naši trgovini vse olajšave že pri sami uporabi konvencije iz l. 1914. Poslanik Balugdžić potuje v soboto v Belgrad.

Oboroževanje Italije.

Rim, 23. dec. (Izv.) Uradno se poroča, da je min. predsednik Mussolini sprejel 26. t. m. generala Diaza, s katerim je razpravljal o vprašanjih, ki se tičejo vojske. Min. predsednik Mussollini in general Diaz sta se sporazumela, da se vpokliče letnik 1903 dne 15. marca in da naj traja vojaška služba tega letnika 16. mesecev. Obenem sta sklenila, da se odklonijo vsi predlogi za ustanovitev ministrstva za narodno brambo in da se takoj ukrene vse za pripravljenost vojske. Poročilo pravi, da ne bo ojačenje vojske obremenilo državnih financ, ker se bo lahko varčevalo na drugih poljih. O teh vprašanjih bo na prihodnji seji razpravljal ministrski svet.

Kritičen položaj v Lozani.

London, 28. dec. (Izv.) Po neki Reuterjevi vesti iz Lausane obstoja resna nevarnost, da se razbije konferenca v Lausani, ako bodo Turki nadalje vztrajali pri svoji trenutni metodi. Vodje zavezniških misij bodo brškone mogli v nekaj dneh predložiti Turkom svoje sklepe. Turki bodo ob tej priliki postavljeni pred odločno vprašanje, ali jih končnoveljavno sprejmejo ali ne. Jasno je, da ne bo moglo sedanje stanje dolgo časa trajati.

Lausane, 28. dec. (Izv.) Zavezniški delegati so se včeraj popoldne sestali k seji, da zavzamejo stališče z ozirom na splošni položaj konference in da se demantirajo razne, v javnosti razširjene razburljive vesti. Seji se pripisuje velik pomen, ker je bil navzoč razen Curzona, Garronija in Barrera tudi prvi ameriški delegat Gild. Na tej seji se je sklenilo, da se ugotove pozitivni kakor tudi negativni uspehi, ki so bili doseženi, da se morejo v glavnih komisijah redakcionelno razčistiti poročila, predložena od podkomisij. Ta redakcija gradiva bi potem služila za podlago načrtu mirovne pogodbe. Po vsem tem, kar se čuje, je splošen položaj precej napet in je dospela konferenca do točke, na kateri ne preostaja več mnogo prostora za koncesije tako, da se zdi, da je prišel trenutek za zaključitev pogajanj.

Dve noti angorske vlade.

Carigrad, 28. dec. (Izv.) Zastopnik angorske vlade je izročil vrhovnemu komisarju zaveznikov dve noti. Prva nota, ki vsebuje določila glede prometa vojnih in tovornih ladij v pristanišču Smirne, prepoveduje izkrcavanje čet brez prejšnjega dovoljenja angorske vlade. Druga nota zahteva, da se morajo turške oblasti obvestiti o vsaki nameri glede odpošiljanja vojnih ladij v katerokoli turško luko, kakor tudi o namenu take akcije.

Ameriško mnenje o Evropi.

Washington, 28. decembra. (Izv.) V senatu se je izrekel senator Lodge proti predlogu senatorja Boraha, v katerem se pozivlje predsednik Harding, naj skliče novo razoroževalno konferenco v Washington. Senator Lodge je označil z ozirom na stališče drugih vlasti poizkus, da bi se omejila oboroževanja na kopnem, za nepotreben. Govornik je zahteval, naj grade Zedinjene države bojna letala in lahke križarke. Senator Borah je izjavil, da bo izbruhnila nova vojna, ako ne bodo Zedinjene države priskočile na pomoč Evropi v gospodarskem pogledu in v tem slučaju ne bodo Zedinjene države mogle ostati izven konflikta.

Seja mariborskega občinskega sveta.

Maribor, 28. dec. (Izv.) Današnja seja mariborskega mestnega občinskega sveta je bila zopet zelo živahna. Začetkom seje je župan *Grčar* poročal, da je podžupan *Roglič* (NSS) odložil svoj mandat in da se bo na prihodnji seji volil nov podžupan. Zastopniki NSS v posameznih odsekih so istotako odložili svoje mandate, očitajoč županu, da je pri reševanju njihovih predlogov postopal pristransko in jih ni upošteval, dasiravno so bili obč. svetniki NSS poldrugo leto v magistratni večini. V finančnem odseku je nastal razdor radi znane afere Kohlbesen. Finančni odsek sedaj nima nobenega referenta, ker noče nihče prevzeti tega mesta radi znanih umazanih zadev, ki jih je uganjala Bahunova in Grčarjeva vlada na magistratu. Nato je župan otvoril podrobno razpravo o mestnem proračunu. Svoj enourni govor je župan osredotočil na napade na dr. *Verstovška*, ki je v zadnji seji finančnega odseka ostro in stvarno kritikoval površno sestavljeni občinski proračun.

Zlasti pa je reagiral župan Grčar na očitek dr. Verstovška v eni zadnjih sej, da je pri postavki za uradništvo milijon dinarjev več v proračunu, kakor se jih sploh potrebuje. V nadaljnji razpravi se je govorilo o tem, da je v proračunu postavka za mestne uslužbence za pet milijonov dinarjev višja, kakor je dejanska potreba. Umivala se je zopet umazana zadeva Kohlbesen-Grčar glede znanih provizij. Dr. Leskovar je še enkrat povdarjal, da sedi na županskem stolu mož, ki je brez sklepa občinskega sveta nakazal občinskemu svetniku socialnemu demokratu Kohlbesnu visoko provizijo pri nakupu neke parcele; nadalje, da sedi na županskem mestu mož, ki je dal privatne pobotnice za te provizije, ki so se glasile na ime Kohlbesen, popraviti na drugo ime. Debate o proračunu, ki je trajala do pol 11. ure, so se udeležili zastopniki SLS in NSS.

Podžupan **Roglič** je zaklical z povzdignjenim glasom županu: »Vi nosite odgovornost, da je mariborski občinski svet delanezmožen, ker se pri mestnem gospodarstvu in upravi plava!« Župan oziroma njegov klub ni hotel vpoštevati strank, ki so hotele sodelovati pri občinski upravi, ampak je hotel vladati na magistratu sam s socialnimi demokrati, ki nimajo niti sposobnosti, niti nobene druge lastnosti, ki je potrebna za pošteno občinsko upravo. Na predlog svetnika Bureža so se posamezne postavke proračuna vrnile zopet finančnemu odseku. Mestoma je prišlo med člani posameznih klubov do zelo burnih nastopov. Prihodnja seja obč. sveta bo jutri.

PREDLOGI GLEDE FINANČNE REFORME V NEMČIJI.

Pariz, 28. dec. (Izv.) Londonski poročevalec »Petit Parisiena« poroča, da se sedaj izdeluje večje število posameznih predlogov, ki se tičejo finančne in denarne reforme v Nemčiji, razpisa mednarodnega posojila in drugih ukrepov, ki bi mogli nadomestiti zasedbo ruhrskih premogovnikov in vzpostavitev carinskih mej.

ANGLEŠKO STALIŠČE V ZADEVI REPARACIJ.

London, 28. dec. (Izv.) Angleški delegat pri reparacijski komisiji je včeraj poročal ministrskemu predsedniku Bonar Lawu in predsedniku trgovinskega urada Lloyd Greamu o položaju, ki je nastal na podlagi zadnjih sklepov v reparacijski komisiji. Angleška vlada ne pripravlja celotnega načrta za pariško konferenco, temveč bo samo v posebnem ekspozeju obrazložila svoje naziranje glede raznih točk.

MUSSOLINI NE GRE V PARIZ.

Rim, 28. dec. (Izv.) Na podlagi včerajšnjega razgovora z londonskim poslanikom grofom Della Torretto se je odločil ministrski predsednik Mussolini, da se ne bo udeležil pariške konference in da se bo pustil zastopati po poslanikih.

FRANCOSKO JAMSTVO ZA AVSTRIJSKO POSOJILO.

Pariz, 28. decembra. (Izv.) Parlamentarni odsek za zunanje stvari je včeraj sprejel zakonski načrt glede jamstva za avstrijsko zunanje posojilo.

OBNOVITEV KITAJSKE BANKE.

Pariz, 28. dec. (Izv.) Finančna komisija senata je sprejela z 10 glasovi proti 5 glasovom vladni predlog o obnovi »Banque Industrielle de Chine«.

Silen vihar na Atlantskem morju.

London, 28. decembra. (Izv.) Veliki vihar, ki je o Božiču divjal v Atlantskem oceanu, v Severnem morju in Canalu la Manche je provzročil znatno škodo na ladjah, ki so bile na odprtem morju. Obstoji bojazen, da se je potopilo več ladij. Ob obali pri Walesu se je potopila ladja »Mayd of Delos«, ki je štela menda 26 mož posadke.

Občni zbor Slomškove zveze.

Kakor smo že poročali, se je vršil občni zbor »Slomškove zveze« dne 27. t. m. Predsednik Štrukelj se je uvodoma spominjal Njuja Veličanstva kralja Aleksandra in kraljice Marije ter pozval vse navzoče k trikratnim slava-klicem. Na to je orisal vse svetle dogodke minulega društvenega leta, orisal pa tudi vse temne, črne pojave, ki jih je preživljalo učiteljstvo tekom leta, kakor: vseletno stradanje, nepostavno ukinjenje opravilnih doklad šolskih voditeljev, znižanje drag. doklad za učitelj. ženskih ročnih del, ukinjenje plač veroučiteljem- neizednačenje službenih dohodkov poročenih učiteljic z neporočenimi, plačevanje zdravniških komisij i. t. d. Primerno je ožigosal norčevanje režima z uradništvom o cenejši nabavi življenskih potrebščin, kakor tudi neenako postopanje z učiteljstvom v Sloveniji in drugih pokrajin. Ostro je kritiziral osnutek uradniške pragmatike, ki ne obeta v dovoljni meri zboljšanja materielnega položaja in ne vsebuje demokratičnih načel, temveč utesnuje državljanske svoboščine in izroča uradništvo na milost in nemilost vsakokratnemu strankarskemu režimu. Obžaluje, da del uradništva in učiteljstva ne uvideva, kakšne pasti se mu nastavljajo.

V svojem daljšem govoru je poudarjal, da najprimitivnejši pedagoški razum obsoja udinjavanje šole organizacijam, ki nosijo pri nas politično obilježje. Pojasnjeval je stališče države in staršev do šole. Država naj šolstvo vzdržuje, a organizacija šole bodi avtonomna, t. j. duh, smer, verska in moralna podlaga celotne vzgoje pa je naravna pravica staršev, njihovega verskega prepričanja in naziranja. Starši so po svoji vesti dolžni čuvati nad vzgojo svojih otrok in ne morejo ter ne smejo trpeti v tem pogledu nikakoršnega duševnega nasilja. Tudi učitelji naj se vsikdar zavedamo, da nosijo starši za vzgojo svojih otrok odgovornost pred Bogom. Slomškarji čuvamo in spoštujemo te nazore in smo prepričani, da je vera največja duhovna sila človeštva, da so verska in moralna načela ono sredstvo, ki uravnavajo pošteno življenje vsakega posameznika in cele družbe. To prepričanje pa je povod, da nas lastni stan. tovariši proglašajo za protidržavne elemente, kakor dokazujejo znane, sramotne blejske resolucije, ki zore v klasje, kakor je pokazala zadnja seja višj. šolskega sveta ter nekatera premeščenja naših članov. Vsako drugo utemeljevanje, da bi bili Slomškarji protidržavni, dokazuje z delom članov in članic, ki ničesar ne opuste, po čemur bi bilo le količkaj utemeljeno grdo denunciranje in osmeši tisto puhlo in plitvo trditev, češ: Slomškarji so člani SLS in kot taki protidržavni. Konča svoj stvarni govor z izjavo: Naj bodo naši stanovski nasprotniki napredni kakor jim drago, naj se borijo proti nam kakorkoli hočejo, a eno zahtevamo od njih: poslužujejo naj se poštenih metod! Kadar nas česa obdolžijo, naj to tudi dokažejo. Mi pa pojdimo po začrtani poti dalje in vzgojujmo nam izročeno mladino za Boga in domovino. (Odobravanje.)

Po poročilih posameznih funkcijonarjev pridejo v razpravo resolucije, ki so bile povečini sprejete brez ugovorov.

I.

Učiteljstvo, organizirano v «Slomškovi zvezi«, izjavlja, da vztraja tudi v novih razmerah na svojem programu, ki zahteva versko-nravno vzgojo, smatrajoč jo za edino pravo.

Vse jasnejše umevanje povdarja, da hoče delati za pozitivno krščansko in narodno vzgojo, jo poglabljati, širiti in to iz prepričanja kakor tudi iz ljubezni do slovenskega naroda, naše jugoslovanske države in dinastije.

II.

V trdnem prepričanju, da je edino v prvi resoluciji izraženi temelj vzgoje in pouka pravi, odločno odklanjamo vsako stremljenje po odpravi verouka in konfesijonalnih šol. V očigled žalostnih posledic, ki bi zadele narod in državo pa strogo obsojamo vsako stremljenje po razkristjanjevanju šole.

III.

«Slomškova zveza« je in ostane, dokler si učiteljstvo ne osnuje zgolj čiste stanovske organizacije, t. j. tako stanovsko organizacijo, ki bi ne nosila prav nikakoršnih strankarskih in kulturnih tendenc, stanovska in kulturna učiteljska organizacija. Vsakoršnikoli politični smotri so v «Slomškovi zvezi« izključeni in tedaj «Slomškova zveza« ne more imeti oficielnih zvez s političnimi strankami, pač pa lahko s sorodnimi kulturnimi in stanovskimi organizacijami.

Vsi njeni posamezni člani pa se lahko udeležujejo političnega dela v onih političnih strankah, ki imajo v svojem programu tudi zahtevo po krščanski šoli in vzgoji.

IV.

Razločujemo režim in državo, zato hočemo vzgajati nam izročeno mladino vsekdar državno, ne oziraje se na vsakokratni vladni režim. Pošteni, zvesti državljani naj postanejo naši nam v vzgojo izročeni učenci. Država in režim sta dva pojma, ki ju ne moremo istovetiti nikdar. V ljudstvu pa vzbujajmo zavest, da je le ono država in ne le slučajno vladajoče vlade kateregakoli režima.

V.

Šola naj tudi kot državna institucija služi interesom troimenega naroda, tako v vzgojnih, kulturnih in verskih interesih. — Brezverska nestrpnost bi škodovala le državi. Vere in konfesije smatramo za temelje državnega reda in miru.

VI.

Kakršnokoli nasilje glede konfesionalne vzgoje otrok smatramo za kvarno v moralnem oziru, ker smo uverjeni, da je naloga šole tudi vzgajati praktične vernike.

(Dalje sledi.)

Politične vesti.

+ **Prvi volivni oklic** je izdal «Jugoslovanski klub«. Z njim se bavi srbsko in hrvatsko časopisje. «Jutr. list« piše: «Z gotovim volivnim oklicem je prišla doslej na dan od večjih strank edino-le Ljudska stranka. Oklic je obširen ter vsebuje obrambo taktike kluba in stranke, ki je — tega ne smemo pozabiti — imela v parlamentu pretežno število poslancev iz hrvatskih krajev... Važen del oklica kritikuje taktiko Hrvatskega bloka.

+ **Posvetovalni odbor finančnega ministra.** Novoustanovljeni posvetovalni odbor, ki rešuje skupno s finančnim ministrom gospodarska in finančna vprašanja, je sestavljen nastopno: Ravnatelj Narodne banke dr. Novaković, načelnik ministrstva za trgovino in industrijo dr. Radosavljević, načelnik trgovinskega oddelka ministrstva za trgovino Milan Todorović ter generalni direktor finančn. ministrstva Jakovljević.

+ **Protić — Pašić.** Pašić je izključil iz radikalne stranke pet banatskih poslancev, ki so bili Protićevi pristaši. Sedaj bodo ti poslanci postavili svojo listo proti Ninčiću, ki ga kandidira Pašić. Zato pa hoče Pašić na celi črti nastopiti proti Protiću. Ko je Protić dobil poziv iz Kruševca, naj tam kandidira, je Pašić sklenil, da sredi januarja odpotuje tja in Protićevo kandidaturo prepreči.

+ **Prvi kandidati.** Iz Belgrada javljajo, da so za belgrajsko volivno okrožje radikali in demokrati že postavili svoje kandidate. Nosilec radikalne liste je dosed. poslanec Aleksa Žujović, za njim pa šest okrajnih kandidatov. Demokratska stranka kandidira za belgrajsko okrožje kot nosilca Ljubo Davidovića.

+ **Izpremememba na zagrebškem namestništvu.** Zagrebške uradne «Nar. Novine« dne 27. dec. objavljajo, da je kralj sprejel ostavko pokrajinskega namestnika Jurija Demetrovića in poveril posle Celsu Cavalieriju, načelniku oddelka za notranje stvari.

+ **»Hrvatski Borac«.** Pod tem imenom je izšel list, ki ima analogen program kakor takozvani jugo-fašisti, samo da poudarja čisto hrvatstvo. H konsolidaciji naših razmer mislimo, ne bo doprinesel. Mi smo načeloma sovražniki vsakih ekstremov in tako tudi tega.

+ **Papeževa božična okrožnica** je vznemirila francoske nacionalistične kroge. Le «Journal des Débats« in «Ere Nouvelle« jo pravično ocenjujeta. «Tempsu«, glasilu zunanjega ministrstva, ni prav, da papež obsoja sedanji umetni mir, kateri je še povečal duha nezaupanja in željo za osveto. Francoski listi menijo, da je papež s tem obsodil verzajski mir. Fakt pa je, da papež ne govori o tem miru tako, da bi se dotikal katerihkoli njegovih določb, marveč samo kot knez resničnega krščanskega miru konstatira, da v svetu ta mir danes ne vlada, ampak narobe anarhija na vseh koncih in krajih, kar je neizpodbitna resnica.

+ **Madžarski fašisti** so zborovali te dni v Budimpešti. Bilo jih je nad 6000. Glavni govornik je napovedal veliko svetovno vojsko. Dejal je, da bodo Madžari šli skupaj z Nemci in Turki.

+ **Vlada generala Sikorskega** drži na Poljskem krepko vajeti v rokah. Novi predsednik republike Wojciechovski je izdal na narod proglas, v katerem obsoja umor svojega predhodnika, ki je pal kot žrtev politične mržnje, ter pozivlja poljski narod na edinstvo ter plodovito delo. Vlada Sikorskega bo tako dolgo ostala na krmilu, da se osigura red in potlači reakcionarno gibanje. Nova vlada se bo sestavila šele, ko se stranke levice domenijo glede skupnega vladnega programa. Izjemno stanje v Varšavi se podaljša do 18. marca 1923. K sreči je večina armade na strani Sikorskega, tako da je začel vodja reakcije, general Haller, retirirati. Glavna skrb vlade je, da se sklene med obema ljudskima strankama (Witoševo in Tugutovo) ter socialisti sporazum glede najnujnejših reform, zlasti agrarne reforme, kateri žlahta najbolj nasprotuje.

+ **Avtonomistično vprašanje tudi v Belgiji.** Kakor mogočen val, se po vojski po celem svetu razliva neodvisnostno, avtonomistično in federalistično stremljenje večjih in manjših narodov ter celo takih plemen, ki so se dosedaj smatrala še za priličena gospodujočemu narodu. Tako je vsa Rusija ločena v federacije, Ukrajinci postajajo drugi najmogočnejši slovanski narod, kateri bo po sodbi velikih mislecev stopil na čelo vsem Slovanom, Bavarska se uspešno bori z rajhom za enakopravnost, v Španiji se Kataloončani, kateri so si priborili že svoj književni jezik, potegujejo za politično avtonomijo, Sicilija stremi za istim ciljem, britansko cesarstvo se že izpreminja v federacijo svobodnih držav, zdaj se dvigajo čezdaljebolj tudi Flamci v Belgiji. Za pristaše državnega centralizma in narodnega unitarizma je bil hud udarec, ko je te dni večina belgijskega parlamenta sprejela zakon, da se vseučilišče izpremeni iz francoskega v flamsko. Belgijski franko-fašisti so pri tej prilike celo uprizorili demonstracije. Oni tožijo, da se «narodni čut Belgijcev razdrablja v ozkosrčni lokalni patriotizem«. Poflamlenje gentskega vseučilišča baje kaže, «kako je Belgija še daleč od moralne enote, katera se je leta 1914. zdela vsem za vedno realizirana.« Žal jim je posebno, da se je ob tej priliki katoliška stranka razcepila. («Journal des Débats, 26. dec.). — Pomagalo pa to ne bo nič, ker se diferenciacija ne da ustaviti in razvoj ne da zaviti nazaj. Sicer pa so argumenti frankofilov neosnovani. Državna moč Belgije od te diferenciacije ne bo trpela škode, ampak imela bo le dobiček. To kaže z vso silo zlasti zgled Anglije in Rusije. Ugovor, da flamski jezik ni še razvit in da so vsi tehnični izrazi iz francoščine slepo prevedeni, pa je tudi jalov, kar vemo posebno dobro mi Slovenci, katerim so Nemci na tej podlagi tudi odrekali višjo izobrazbo. Danes, ko imajo celo kazanski Tatari vseučilišče, in sicer dobro, razlogi gospodovalnih narodov zoper osamosvojitev manjših ne veljajo čisto nič.

Krajevni zaupniki S. L. S. pomnite:

1. Popravek volivnega imenika lahko zahtevate le kot volivci, ne v imenu organizacije.

2. Popravek volivnega imenika zahtevajte ali ustno ali pismeno(bolj varno je pismeno) pri občinskem uradu.

3. Vsaki zahtevi priložite dokaze: a) da je dotičnik res 21 let star, b) da biva 6 mesecev v občini, c) da je pristojen v našo državo. Vsa ta potrdila Vam morajo dati oblasti na zahtevo v 24 urah brezplačno.

4. Kadar vložite zahtevo o popravku volivnega imenika Vam mora župan izstaviti potrdilo kdaj in za katero osebo ste vložili zahtevo.

5. V petih dneh Vas mora občinski urad obvestiti ali se je Vaši zahtevi ugodilo ali ne. Če občinski urad v petih dneh ničesar ne odgovori, se smatra, da je zahteva zavrnjena. Tedaj pojdite takoj k županu, vprašajte kako je z Vašo zahtevo in zahtevajte vse priloge (uradna potrdila) nazaj in se takoj pritožite na deželno oz. okrožno sodišče.

6. Zaupniki! Bodite pozorni zlasti v onih občinah, kjer so županstva v nasprotnih rokah. Že nam prihajajo poročila o različnih intrigah liberalnih županov, ki delujejo na to, da naši somišljeniki ne bi pregledali volivnih imenikov, ne zahtevali upisa in bili tako opeharjeni za svojo volivno pravico.

7. **6. januarja 1923** bodo volivni imeniki zaključeni. Vse to morate torej izvršiti **pred 6. januarjem.**

VOLIVNI IMENIKI!

Duhovniki! javni nameščenci! Za Vas ne velja zahteva o šestmesečnem bivanju v občini, kjer službujete. Samo, da ste bili v občini nastavljeni že ko je bil razglašen ukaz o volitvah t. j. 22. decembra t. l., pa imate pravico za vpis v volivni imenik dotične občine.

Fantje, ki ste odslužili vojake, pobrigajte se, da bodete vpisani v volivni imenik.

Zakon določa: Občinski urad vpisuje vojake, ki so odslužili svoj rok uradoma v volivni imenik po odslužitvi roka.

Za Vas ni treba, da bi po odslužitvi vojaške dobe morali biti 6 mesecev v dotični občini. V oni občini, v kateri ste bili pred odhodom k vojakom imate volivno pravico **takoj, ko pridete od vojakov.**

Zato zahtevajte, da Vas župan vpiše v volivni imenik. To storite pred 6. januarjem, da bodete mogli voliti.

Dnevne novice.

— **Zmaga SLS v zdravstveni svet Kamnik.** Včeraj so volili občinski svetovalci kamniškega okraja zdravstveni svet za kamniški okraj. Od SLS se je udeležilo 59 zastopnikov, združeni nasprotniki so zbrali s težavo skupaj 12 mož. Ko so se videli v velikanski manjšini, so skušali volitve preprečiti, pa niso imeli sreče. Naši so volili in izvolili vseh devet iz vrst SLS.

— **Ironija zgodovine.** V istem vlaku kakor ministra Hribar in Županič se je 28. t. m. odpeljal v Belgrad bivši kranjski deželni glavar dr. Ivan Šušteršič, da se, kakor se glasi njegova terminologija, homagialno pokloni g. Nikoli Pašiću. S tem je poizkusil ta mož zopet svoje javno politično delovanje. »Slovenski Narod«, ki je o vseh Šušteršičevih korakih vedno točno informiran, poroča, da je le-ta že predsinočnim po posredovanju dr. Lenarda konferiral s tajnikom radikalne stranke dr. Janjićem. Pašić pa ga je sprejel za par minut včeraj. »Narod« seveda približno tudi že ve, kaj sta se ta dva moža menila. Vsaj za dr. Šušteršiča je gotovo, da je pred noge prvega ministra po svoji stari šegi položil svoja najudanejša čuvstva kralju in državi ter obljubil za presvitlo dinastijo in jugoslovansko monarhijo delati v neomajni zvestobi do zadnjega diha. Vrhtega pa, kakor domneva »Slovenski Narod«, je bivši kranjski vojvoda poročal Pašiću, kako misli izpeljati znani, že pred eniim letom zamišljeni načrt, kako bi se razbila SLS. Moral je biti res prizor za bogove, ko sta se sestala Šušteršič in Pašić. Eden je vodil srbski narod za časa peklenske svetovne vojne, z njim prestal pregnanstvo v tuji deželi in zbiral poslednje moči za smrtno borbo proti Avstriji in Nemčiji — drugi je že dolgo pred letom 1914. delal štimungo za vojsko proti Srbiji, bil posvečen v tozadevne načrte Franca Ferdinanda in Hötzendorfa in že vnaprej zagotavljal dunajski dvor pomoči Jugoslovanov v tej borbi. In preden je vojska izbruhnila ter je bila vsaj teoretično še možnost za mirno poravnavo, je mož dal parolo, da se mora z vso silo propagirati krvava »poravnava« magari proti celemu svetu in je sam javno hujskal na pokolj proti Srbiji. Stvari so sicer znane in niso niti najmanj pozabljene, omenjamo jih le, da si lahko vsak predoči krvavo satiro, ki jo je usoda aranžirala, ko se je poklonil dr. Šušteršič Pašiću. Slednji je moral čutiti globoko zadoščenje nad tem, da se je eden izmed najnavdušenejših pristašev avstrogermanskega napada na Srbijo in ves ostali omikani svet zdaj šel najpokornejše klanjat zastopnikom naroda, na katerega je prej skušal naščuvati Slovence. Razumemo, da se je radikalni stranki ponujanje dr. Š. gabilo in so ponudbo odklonili. Ž njim vred je pa prejel njegov mešetar Ivan Hribar zasluženo brco. Radikali se pač zavedajo, da slovenski narod ne sestoji iz samih pasjih duš, ki bi se za sladke besede in običajni honorar vsakomur prodajale.

— **Škof predavatelj na univerzi.** Te dni je na univerzi v Lipskem ob velikanski udeležbi začel škof iz Meissna, dr. Christian Schreiber, svoja predavanja o »Nietzschejuinkrščanski morali«. Tudi pomenljivo znamenje časa in sicer eno razveseljivih.

— **Za nadzornika prometnega ministrstva** je imenovan g. Jernej Korošak, doma iz Sv. Jurja ob Ščavnici, sedaj zaposlen kot ekspert naše železniške delegacije pri reparacijski komisiji na Dunaju.

— **Reforma verskega pouka na italijanskih ljudskih šolah.** Italijanski listi poročajo, da namerava naučni minister Gentile izvesti v verskem pouku na ljudskih šolah temeljito reformo v tem pravcu, da postane verski pouk temelj javne izobrazbe in celokupne nravne obnove italijanskega naroda.

— **Lom pri Tržiču.** Izredno lepo božičnico je priredilo prosvetno društvo v Lomu na sv. večer. Lepa igra »Ljubezen Mar. otroka« z ljubkimi pevskimi vlogami (zložil St. Premrl za igro »Judita«), krasne jaslice, pred katerimi je zapel društveni zbor božično pesem »Otroci pri jaslicah« in »Sveta noč«, in je imel predsednik »Orla« navdušen govor, ki je izzvenel v besedah: »Prosvetno društvo deluje za procvit fare v blagor cele kat. cerkve«, telovadni nastop »Orličev«, ter krepka deklamacija »Orlovska budnica« — vse to je naredilo na ljudstvo tak vtis, da se je le težko ločilo od društvene dvorane.

— **Velika nesreča pri izpraznjevanju bomb.** 27. t. m. so v utrdbi »Cagliata« v Tridentu eksplodirale avstrijske ročne bombe, ki so jih delavci izpraznjevali. Utrdba se je porušila in pokopala pod seboj 7 delavcev in 1 vojaka.

— *Podaljšanje policijske ure.* Pokrajinska uprava za Slovenijo je pooblastila vse politične in policijske oblasti v Sloveniji, da po lastnem prevdarku upoštevajoč lokalne in socialne razmere podaljšajo dne 31. decembra t. l. policijsko uro gostilniškim in kavarniškim obratom po potrebi, največ do 2. zjutraj z omejitvijo, da se čez 1. uro ne smejo točiti alkoholne pijače. Prošnje za podaljšanje policijske ure v Ljubljani se morajo kolkovati s 3 Din, kakor tudi dovolilnice s kolkom 3 Din.

— *Bivšim a. o. častnikom.* V smislu dopisa našega poslaništva na Dunaju št. 4582/M od 11. novembra t. l. naj vpošljejo vsi bivši a. o. oficirji, ki so bili člani bivšega a. o. centralnega gospodarskega sklada (Zentralwirtschaftsfond) svoje sedanje naslove navedenemu skladu, ki se nahaja Wien I, Seilerstätte 24. Sklad hoče zaključiti svoje poslovanje in bo vposlal vsem članom svoje deleže. Dotičniki, ki imajo kak dolg, se naprošajo, da vpošljejo odpadle zneske potom kake banke, ker drugače sklada ni mogoče likvidirati odnosno upnikom njih deleže vrniti. Z ozirom na današnje razmerje vrednosti avstrijske krone je vsakomur mogoče svoj dolg poravnati.

— *Ukinjen osebni železniški promet.* Kakor poročajo listi, je na progi Split—Sinj ukinjen do preklica osebni železniški promet radi pomanjkanja lokomotiv.

— *Velik vlom v Zagrebu.* V stanovanje voditelja neke uvozne družbe v Zagrebu, Frica Grote, so te dni vlomili tatovi in mu odnesli raznih dragocenosti za nad pol milijona kron.

— *Streljal nase, ker je bil okraden.* 23 letnemu vozniku Antonu Šiloviću v Zagrebu je nekdo te dni ukradel vso obleko in prihranke v znesku 4000 K. To je Šilovića tako potrlo, da si je hotel končati življenje. Streljal je nase z revolverjem, a se ni smrtno zadel. Prepeljali so ga v bolnišnico.

— *Nepošten inkasant.* Inkasant Zavarovalne družbe v Osjeku je poneveril 100.000 zavarovalničnega denarja in pobegnil.

— **Samoumor in kes.** 26. t. m. se je v Zagrebu iz neznanega razloga zastrupila 35 letna uslužbenka nekega modnega salona za klobuke — Josipina Miletić. Potem pa ji je bilo žal svojega dejanja ter je sama odšla v bolnišnico po zdravniško pomoč. Kljub prizadevanju zdravnikov pa je tekom ene ure v velikih bolečinah umrla.

— *Radi razžaljenja vladajočega kralja* je bil bivši avstrijski oficir Alojzij Štauber iz okolice Ptuja, zadnje čase hotelski vratar, obsojen na 3 mesece zapora.

— *Ker je po krivem pričal,* je bil Anton Menegalija iz Velike Štange obsojen na 8 mesecev ječe.

— *Usnje je kradel* pri K. B. Mallyju v Tržiču usnjar Franc Bohun. Deželno sodišče mu je prisodilo za to 3 tedne ječe.

— *Od doma je pobegnil* l. 1900 rojeni Anton Javornik z Žage pri Prevaljah.

— *Tatvina v Šmarjeti.* Gostilničarju Janku Karlovšku v Šmarjeti je bilo ukradeno obleke in perila v vrednosti 10.680 K.

— **Največjo zaslugo,** da se je na kontinentu razširilo zauživanje čaja, ima Bontekoe, telesni zdravnik kneza Brandenburškega. Že l. 1667 je pisal, da ima čaj na naš živčni sistem, osobito na možgane, ki jih ohrani vedno sveže, **neprimerno blagodejnejši vpliv,** kakor kava. Čajopitje zelo povzdigne sposobnost in možnost pridelati zadobljene vtise. Človeka obide občutek zadovoljnosti in živahnosti. Stojiš pred **rešitvijo težkih** vprašanj, ali družabni oziri te silijo, da se udeležiš gledališke predstave, plesa, družabnega večera itd., pa si vsled napornega dnevnega dela duševno utrujen, popij čašo krepkega aromatičnega čaja, kmalu boš občutil, kako zginja duševna utrujenost, čilost možganov se ti povrne, zadovoljnost in dobrovoljnost se ti vseli v Tvoje srce. **Priporočamo edinole čajne mešanice znamke »Buddha«, ki so garantirano najfinejše.** 5600

— **Čevlje kupujte** od domačih tovarn tvrdke Peter Kozina & Co. z znamko »Peko« ker so isti priznano najboljši in najcenejši. Glavna zaloga na drobno in debelo, Ljubljana, Breg 20. 5322

Iz dežele nereda in pretepov.

Krvav spopad med fašisti in popolari. V Briani di Noale pri Benetkah so fašisti prisilili dva pristaša popolarov, da sta izpila vsak eno čašo ricinovega olja. Vaščani so nato pretepli enega fašista. Nato se je pripeljal v vas oddelek fašistov, ki je zažgal eno hišo in en senik. Družina zažgane hiše je nato z orožjem v roki planila na fašiste in sta dva fašista mrtva obležala na mestu. Fašisti so potem obvladali popolarce in dva odvedli v zapor, po ostalih hišah pa izvršili preiskavo. Naslednje jutro so fašisti težko pretepli župnika v Noale — don Giovanni Giacomellija. Župnika so morali odpeljati v bolnišnico.

Spopad med fašisti in nacionalisti. V Neaplju je bil sklican shod nacionalistov. Zraven je prišlo nekaj fašistov. Kmalu je nastal prepir in nato so pokali revolverji. Ubita je bila ena oseba.

Veliki izgredi proti Nittijevim pristašem. V Potenzi so fašisti napadli hišo odvetnika Pagliuca, češ da se tamkaj zbirajo Nittijevi pristaši in kopičijo orožje. Pagliuca in tovariši so streljali in je bilo več oseb ranjenih. Po mestu so se vršile velike demonstracije. Pagliuco in tovariše so zaprli.

Fašisti pojdejo sami v volitve. Kakor je posneti po italijanskih listih, se fašisti ne bodo vezali z nobeno stranko, pač pa bodo sprejeli v svoje kandidatne liste nekaj mož iz sorodnih strank ali list. Fašisti so trdno odločeni, da si zagotove v bodoči zbornici trdno lastno večino.

D'Annunzio začne izdajati svoj dnevnik. »Giornale d'Italia« poroča, da začne D'Annunzio v Rimu v kratkem izdajati svoj dnevnik, v katerem bo zastopal svoje politične misli, posebno ono o združitvi vsega delavstva v enotni narodni organizaciji.

Primorske novice.

p **Tužna Istra.** V nedeljo 3. decembra je okoli 5. ure zvečer privozil kamijon s tolpo razbojnikov-fašistov z neko fašistinjo iz Milj v Dekane pred župnišče. Divjaki so poskakali iz kamijona, zaprli vse dohode v župnišče in iz župnišča, vdrli v I. nadstropje, kjer so prisilili g. župnika Antona Slamiča izpiti kozarec »ricinovega olja«. Ko mu je neki baraba nalil v kozarec, je čašo dvignila fašistinja in ga ponudila župniku, rekoč: »Pijte ta kozarec olja na zdravje Italije!« Očitali so mu, da noče krščevati na ime »Italia«, in da grozi otrokom, ki bodo šli v laško šolo, da jih ne bo pustil ne k sv. obhajilu ne k sv. birmi! Vse zlagano! Ko so odšli fašisti, je pritekel karabinjer kot je navadno, ko je prepozno, takrat pridejo. Hinavsko je izpraševal, zakaj ga niso poklicali. Take lepe čase imajo slovenski duhovniki v Istri, a Mussolini pa strogo prepoveduje vsako kazensko ekspedicijo! Ali ne bi mogla jugoslovanska vlada malo bolj energično nastopiti v zaščito slovanske manjšine v Italiji, če se v Dalmaciji nobenemu Italijanu niti las ne sme skriviti.

p **Velik požar v Trstu.** 26. t. m. zvečer je v Trstu nastal požar v manufakturni trgovini Tavolatovih naslednikov na trgu Goldoni. Škoda znaša 800.000 lir.

p **Otroška sreča.** V Trstu je 26. t. m. padla z okna v tretjem nadstropju na cesto 2 in polletna Viktorija Polacco. Vsi so mislili, da ne bo več kaj pobrati, toda deklica je obsedela na tleh brez najmanjše poškodbe. Krilce ji je pri padcu služilo kot padalo.

Štajerske novice.

š **Tečaj za organizatorje in zaupnike SLS v Št. Lovrencu v Slov. Goricah.** Mar. 28. dec. (Izv.) Danes se je vršil v Št. Lovrencu v Slov. Goricah izredno dobro obiskan organizatorični tečaj za agitatorje in zaupnike politične organizacije SLS. Predavala sta prof. Vesenjak in poslanec Žebot. Po tečaju, ki je trajal štiri ure, so se sestali krajevni odbori SLS iz petih župnij k važnemu posvetovanju.

š **Shod SLS v Makolah.** Mar. 28. dec. (Izv.) Dne 24. t. m. je priredila SLS v Makolah pri Poljčanah velik ljudski shod, na katerem je poročal poslanec Žebot.

š *Shod dr. Kukovca.* V mariborskem »Taboru« je poročal bivši minister dr. Kukovec, da je imel na Štefanovo v Polenšaku sijajno obiskan shod JDS. Kakor pa poročajo ljudje iz Polenšaka, je bilo na tem »sijajnem zborovanju« samo 19 oseb, ki so imele prostor pri dveh gostilniških mizah gostilne g. Laha. Navzoči so bili samo pristaši samostojne kmetijske stranke in nekateri učitelji, ki so prebrali resolucije. Čudno je, da se dr. Kukovec ne sramuje »farbati« svojih ljudi s takimi poročili.

š **Orjunaši v Mariboru.** Mar. 28. dec. (Izv.) Kakor doznavamo iz gotovega vira, stoji na čelu orjunske organizacije v Mariboru odvetnik dr. Müller. Ostali člani odbora so: poštni poduradnik Dekleva, trgovec Lenart, posojilniški uradnik Novak in železniški prožni mojster Škerjanc.

š **Pravoslavna cerkev v Mariboru.** Mar. 28. dec. (Izv.) Župan Grčar je ponudil pravoslavni cerkveni občini v Mariboru bivšo minoritsko cerkev v dravski vojašnici, da bi se v njej priredila pravoslavna cerkev. Čudno je pri tem samo to, da je ta cerkev v dravski vojašnici še vedno last vojnega erarja in da kljub temu razpolaga ž njo socialdemokratski župan. Kakor doznavamo, je v tej cerkvi, ki je sredi mesta, natovorjenih mnogo sodov bencina in večja množina streliva.

š **Hrastnik v nevarnosti.** Štajerski listi se pečajo z nevarnostjo, da se celo hrastniško pobočje na levem bregu potoka udre. Znaki pripravljajočega se zemeljskega plazu se že več let pojavljajo; podreti so morali most in več poslopij. Proces se nadaljuje. Hrastničani so poizkusili že razna pota, da prisilijo rudnik na odškodnino, ker je delo v rudniku povzročilo razpoke na površju zemlje, skozi katere uhaja voda v notranjost in izpodmiva gornjo plast, ležečo na laporju. Toda dozdaj niso imeli uspeha. Tudi se od nobene strani še ni ničesar ukrenilo, da bi se plaz preprečil.

š *Rajhenburg.* Tukajšni tel. odsek »Orel« priredi v nedeljo dne 7. prosinca 1923 telovadno akademijo z obširnim sporedom. Začetek točno ob 3. popoldne. Slavno občinstvo uljudno prosimo, da se v velikem številu udeleži te prireditve. Bog živi! — Odbor.

š **Glavne carinarnice v Mariboru** nameravajo premestiti v Št. Ilj. Pripravljalna komisija je ugotovila, da v Št. Ilju za to niso dani terenski pogoji.

š **Blagoslov.** Revna mati Marija Mustar v Brežicah je povila trojčke, ki so vsi dobro razviti in zdravi.

š **Poizkušen samomor.** Pri Sv. Barbari v Slov. Goricah si je z britvijo dvakrat prerezal vrat posestnik Knechtl. Vzrok preobilni alkohol. Knechtla so prepeljali v mariborsko bolnišnico.

š **Tatvine v Zidanem mostu.** Na kolodvoru v Zidanem mostu je bil iz vagona ukraden zaboj sliv, težak 28 kg, dalje 5 kg usnja, in mesarju Juvančiču pol teleta.

Gospodarstvo.

g *Žitni trg.* Na novosadski produktni borzi notirajo žitu sledeče cene: pšenica 17.00—17.20 K, ječmen 12.40—12.50 K, koruza (stara) 11.28—11.50 kron, fižol 14.70 K, pšenična moka (št. 0) 23.50 K, pšenična moka (št. 2) 22.48 K.

g *Stanje papirnatega denarja.* Po izkazu Narodne banke z dne 15. dec. je bilo za 4.883.860.100 dinarjev papirnatega denarja v prometu. Stanje papirnatega denarja se je zmanjšalo od zadnjega izkaza za 71,750.360 Din.

g *Novi finančni minister o stabilizaciji dinarja.* Novi finančni minister Dr. Stojadinović je poročal ministrskemu svetu o korakih, ki jih je podvzel v svrho stabilizacije dinarja. Natančni predlogi niso znani, vendar je ministrski svet te predloge odobril.

g *Državni kurz.* Z naredbo z dne 21. t. m. je finančni minister določil dinarju sledeč kurz: 1 napoleondor 351 Din, 1 turška lira v zlatu 397 Din, funt šterling 425, dolar 91 Din, 100 fr. frankov 660 Din, 100 grških drahem 109.50 Din, 100 it. lir 468 Din, 100 nemških mark 1.32 Din, 100 češkosl. kron 281 Din, 100 mažarskih kron 4 Din, 100 rumunskih lejev 52.50 Din, 100 bolgarskih levov 65 dinarjev, 100 španskih pezet 1400 Din, 100 hol. goldinarjev 3625 Din, 100 danskih kron 1861 Din, 100 avstr. kron 0.13 Din, 100 polj. mark 0.52 Din. Ti kurzi ostanejo v veljavi od 1.—31. januarja 1923.

BORZA.

Zagreb, 28. dec. (Izv.) Devize: Pešta 3.90—3.94, Berlin 1.15—1.20, Italija 4.68—4.72, London 432—434, ček 430, Newyork 91—92, Pariz 6.75, Praga 2.92—2.95, Dunaj 0.13—0.1330, Curih 17.70—17.75, Holandsko 90—91, Brusel 6.40—6.50, Varšava 0.53—0.56, Amsterdam 37.30—37.50. Valute: marka 1.48, lira 4.65—4.67, fr. frank 6.65—6.70, lei 50, turške lire 325.

Curih, 28. dec. (Izv.) Pešta 0.225, Berlin 0.0675, Italija 26.67, London 24.49, Newyork 527.75, Pariz 37.85, Praga 16.47, Dunaj 0.0075, Bukarešt 3.10, Sofija 3.70, Zagreb 1.45, Varšava 0.03, Holandsko 209.75. — N.-a. K 0.0076.

Ljubljanske novice.

lj **Tečaj za praktična ročna dela,** ki ga priredi Slovenska krščanska ženska zveza v dvorani v Križankah, je namenjen v prvi vrsti delavkam, ki so čez dan zaposlene v tovarnah, prodajalnicah itd. Sedaj se jim nudi prilika, da se v kratkem času izvežbajo v naslednjih ročnih delih: šivanje in prikrojevanje oblek in perila, vezenje, kleklanje, izdelovanje domačih čevljev, copat in telovadnih čevljev, popravljanje čevljev. Vse tiste, ki se mislijo tečaja udeleževati, se naj priglase dne 30. t. m. ob 7. uri zvečer v Krekovi prosveti, kjer bo skupno posvetovanje vseh javljenih udeleženk in učiteljic, ki bodo poučevale na tem tečaju. Podrobnejše podatke dobite na tem sestanku. — Predsedstvo.

lj **Silvestrov večer »Ljubljane«.** Veselični odsek »Ljubljane« naznanja p. n. gostom, da ne bo mogel nobenih miz rezervirati in prosi, naj vsakdo sam pravočasno poskrbi za prostor. Dvorana bo na razpolago od sedmih dalje.

lj **Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov** priredi dne 1. januarja 1923 v Rokodelskem domu svojo običajno novoletno slavnost. Na sporedu je: 1. C. Kammerlander: Božična pesem. Moški zbor s tenorsolo (g. A. Jeločnik), 2. A. Foerster: Večerni Ave. Moški zbor, 3. V. Lisinski: Mrak tihotni. Moški zbor, 4. Govor, 5. Mir ljudem na zemlji. Božična igra v treh dejanjih. Vstopnina: Sedeži po 6, 5, 4 Din, stojišče 2 in pol Din. Vstopnice se dobe 31. decembra in 1. januarja od 10. do 12. ure v Rokodelskem domu in pred prireditvijo pri blagajni. Pričetek je točno ob pol osmih zvečer. K obilni udeležbi vabi ODBOR.

lj **Pevski zbor Glasbene Matice v Ljubljani.** Danes v petek, dne 29. t. m. ob osmih zvečer **važen sestanek vsega pevskega zbora.** Prisotnost pri tem sestanku je vsakega člana in članice dolžnost. — ODBOR.

lj **Opozarjamo na Silvestrov večer,** katerega priredi pevski zbor Glasbene Matice v veliki dvorani Filharmonične družbe ob osmih zvečer. Sodeluje godba Muzike dravske divizijske oblasti; na programu so razni pevski nastopi in zabavne točke. Zabava je združena s plesom. Vstopnina za nečlane 10 dinarjev. Vabljeni so vsi prijatelji pevskega zbora in njihove družine. — ODBOR.

lj **Ob priliki požara v Gledališki ulici,** se je od strani pasantov izkazala podpisani rodbini tako požrtvovalna pomoč, da se čutimo dolžne javno zahvaliti se vsem, ki so priskočili in pomagali z reševanjem imetja iz najbolj ogroženega dela poslopja ter nas tako obvarovali najhujše katastrofe. Bodi tem potom izrečena vsem naša najtoplejša zahvala. — Rodbina Gombač.

lj **Za nove šenklavške zvonove** je poslala duhovščina dekanija Trnovo v Julijski Benečiji svoto 350 lir.

lj *Organizacija jav. nameščencev somišlj. SLS* ima danes odborovo sejo v navadnih prostorih ob 20. zvečer. — Predsednik.

lj *Šentpeterski družabni klub.* Drevi ob 20. običajni družabni sestanek na verandi hotela »Union«. — Predsednik.

lj *Občni zbor zveze vojnih vdov* se vrši dne 31. t. m. ob 9. uri dop. pri Mraku, Rimska cesta.

fse-lkvijo,he lburiM sgpj eo.za .oK,tn umlhwöum

lj *Zveza nastavljencev denarnih zavodov in velepodjetij* za Slovenijo v Ljubljani priredi v pe-

tek, dne 5. jan. 1923 v dvorani hotela »Tivoli« predpustno veselico z godbo in petjem. Za dobro in točno postrežbo poskrbi restavrater g. A. Dolničar. Čisti dobiček veselice je namenjen društvenemu podpornemu skladu za bolne in onemogle člane in njih družine, zato pričakujejo prireditelji obilne udeležbe. Vstopnina za člane 5 Din, za nečlane 8 Din. Sodeluje godba dravske divizije.

lj *Brivnice* bodo v nedeljo 31. dec. od 8. do 12. dop. odprte, v ponedeljek 1. januarja pa ves dan zaprte.

lj *Ker je ukradel svojemu sodelavcu* Andreju Hrovatu na Kodeljevem denarnico z 2194 K, je bil Franc Keber obsojen na 3 tedne ječe.

lj *Policijska kronika.* Ani Cimerman je bila na Pogačarjevem trgu ukradena denarnica z vsebino 8000 K. — Kamenje je metal 27. t. m. po polnoči v hišo v Židovski ulici št. 4 Ivan Mence in razbil Luku Benčina 350 K vredno šipo. — Neznani moški, srednje postave, je 26. t. m. ob 9. zvečer skočil ob glavni cesti na Glincah proti delavcu Josipu Beliču, ga podrl na tla, stisnil za vrat, da ni mogel kričati in mu preiskaval žepe. Na srečo ni našel denarnice, v kateri je imel Belič 120 K, pač pa mu je iztrgal 50 K vredno nikljasto verižico in pobegnil. — 6 kg mila je bilo ukradeno Mariji Cehbauer v Vodmatu št. 46. — Srebrna ura, vredna 2000 K, srebrna doza z monogramom R. J., vredna 600 K, in usnjate rjave dokolenice, vredne 700 K so bile ukradene podpolkovniku dr. Rihardu Jugu.

Narodno gledišče.

Opera.

Petek, 29. decembra: GORENJSKI SLAVČEK. — Začetek ob pol osmih. Red E.

Sobota, 30. decembra: CARMEN. Začetek ob pol osmih. Red D.

Drama.

Petek, 29. decembra: Zaprto.

Sobota, 30. decembra: LILIOM. Red A.

Prosveta.

pr *Religiozno-filozofska akademija v Berlinu.* Metropolit Jevlogij, upravitelj ruskih cerkva v tujini, je pozdravil otvoritev ruske religiozno-filozofske akademije v Berlinu kot početje, ki lahko veliko doprinese za duševno vzgojo ruske mladine. Ni dvoma, da se opaža sedaj povsod prebujanje verskega čuvstva, prehod od materialističnega in pozitivističnega naziranja k Bogu. Toda treba je pravilno premisliti ta nagon ter ga razviti v celoten svetoven versko-filozofičen nazor. Tukaj leži cilj akademije. Da se ta doseže, govorijo imena *Berdjajev, Frank, Iljin* in *Karsavin.*

pr *Jurčič Josip, Spisi. Uredil dr. Ivan Grafenauer.* III. zvezek: Deseti brat — Nemški valpet. 1922. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena broš. Din 15, vez. Din 23. — Kdo ne pozna Jurčičevega »Desetega brata«. Prvi slovenski roman je. Bere ga rad študent, bere kmet in delavec, bere ga gospoda. Naravno nam riše v njem Jurčič življenje na gradu Slemenice, drastično je vpletel v svoj roman humoristično postavo vedno veselega in dovtipnega Krjavlja, ki je za deset vaških originalov, romantično-skrivnostno nam opisuje životarenje Desetega brata — Martinka. Poln notranje tragike, a vendar kot vesel solnčni žarek, nas zabava stric Dolef s svojimi latinskimi drobci. Tip starega grešnika, ki dela pokoro za svoje mlade dni, je Piškav — Marijan, kot nesimpatična oseba, ima svoj protiutež v simpatičnem in pošteno-odkritem tekmecu Lovro Kvasu.

Dobra Manica nas spremlja skozi roman kot znana prijateljica in Vencljeva hčerka ji je verna družica.

Dokler je živel naš pokojni Verovšek je s svojim neugnanim humorjem in neprekosljivo igro skoro izpodrinil roman. Ljudje so raje gledali Govekarjevo dramatizacijo, kakor pa brali Jurčiča. Pa Verovška ni več med nami in pristriženi Mohorjev Deseti brat se je raztrgal in raztepel bogvekam. Zato bo pa Grafenauerjeva ljudska izdaja, ki so ji pridejane prav zanimive opomnje, ki zadovolje radovedne poglede za kulise pisateljevega ustvarjanja, ravnoprav prišla čez dolgo zimo. Zakaj Desetega brata bodo ljudje vedno z veseljem in slastjo brali.

Saj Jurčič ne potrebuje nikakega posebnega priporočila. Že ime samo vleče, ker je Jurčič v izdaji Narodne tiskarne že davno razprodan, in dr. Prijateljeva, sicer izborna, a strogo znanstvena, historično kritična izdaja ne bo našla poti med najširše sloje našega naroda, zato bo Grafenauerjeva poljudna izdaja zamašila brezdvomno veliko vrzel v naši literaturi.

Povestica »Nemški valpet« je delo stare romantične šole in se nam zdi kot dober znanec izza polpreteklih dni. Vendar ima lepo narodnostno tendenco, ki sicer nikjer ne sili v ospredje, a je vendar jasna in lepa. Da je v posameznostih tudi v tej povestici Jurčič stari mojster, nam dokazuje živahno pripovedovanje berača, ali opis pred cerkvijo. — Tisk je lep in papir za današnje razmere dober. Želeli bi, da bi nam dr. Grafenauer v najkrajšem času izdal celega Jurčiča, zakaj Jurčiča bomo Slovenci vedno radi prebirali, ker je kri naše krvi, meso našega mesa; to je pravi Slovenec z vsemi napakami in vrlinami. Naj slede prvim zvezkom čimpreje ostali.

pr *Znamenite najdbe v Egiptu.* V dolini kraljevih grobov nasproti Luksorju v Zgornjem Egiptu je izkopavanje dolgo let počivalo. V zadnjih 30 letih se je pa lotil tega posla iznova angleški lord Carnavon. Dal je od skalnate stene odmetati kameni drobiž, nastal ob dolbenju grobov, ki pokriva dolino mnogo metrov visoko. Po dolgoletnem trudu se je lordu Carnavonu v zadnjih dneh meseca novembra t. l. posmejal bogat uspeh: Odkril je nov, še nedotaknjen kraljevi grob.

Vhod v grob je bil še zaprt, dasi se je poznalo, da so bile nekoč v davnini zapore že vlomljene. Ko so grob odprli, se jim je nudil čudovit pogled: Vse je nakopičeno najrazličnejših predmetov, ki so jih dajali kraljem v grob. Tu so stale tri izrezljane, pozlačene razkošne postelje, vrhu njih zopet postelje z vložki iz ebenovine, slonove kosti in poldraguljev, številne omare z vložki in pozlačenimi napisi. V eni izmed omar, ki je bila poslikana z lovskimi prizori, so bila bogato vezena kraljeva oblačila in pozlačene sandale. Tu je bil prestol Tut-anch-amuna, s težkim zlatom obiti stoli, štirje vozovi, zloženi na panterjevi koži, kakoršne so nosili vozniki, vsakovrstna žezla, čudna glasbena orodja, posode iz alabastra nenavadne oblike, lepe stvari in fajansovine, velike množine darov za žrtve, stegna gazel, gosja in račja pečenka, vse balzamirano in shranjeno v skrinjicah enake oblike, dalje cvetlični šopki in venci, ki so še vsi ohranili svoje barve, omara polna papirusovih zavitkov itd. itd. — sploh vse, kar so dajali kraljem v grob, kakor nam je to znano s stenskih slik iz groba Ramzesa III.

Vse to, kar smo doslej našteli, je stalo v prvem prostoru. Drugi prostor je bil s podobnimi predmeti tako založen, da niso mogli dospeti do tretjega oddelka groba, dokler stvari niso spravili iz groba. Kaj so našli v tretjem prostoru, sedaj še ni znano, ker je dospelo dosedaj v Evropo šele prvo veselo poročilo lorda Carnarvona. Toliko je še naznanil, da stojita pred vhodom v tretji oddelek kot dva stražnika dva kraljeva lesena kipa v življenski velikosti, prevlečena s črno, asfaltu podobno snovjo. Podobne kipe so našli tudi v preje najdenih faraonskih grobovih, le da je na njih še ves bogati kraljevi okras. Kaj važnega novega prinašajo te najdbe znanosti, se doslej še ne ve; vsekakor se kultura in umetnost dobe ob koncu 18. dinastije zelo pojasni. Ali je med papirusovimi zvitki poleg običajnih mrliških knjig tudi poročilo o vladi tega kralja, kakor je imamo o Ramzesu III., doslej ni znano.

Dijaški vestnik.

Domžale. Kamniška podružnica SDZ priredi v nedeljo 31. dec. ob 3. pop. v Društvenem domu božično predstavo. Na sporedu je ljubka igra »Mlada čarovnica« in »Novoletna alegorija«. Poleg tega kuplet, petje in godba. Dijaštvo pričakuje, da mu z obilno udeležbo pokažete svojo naklonjenost.

Meteorologično poročilo.

Ljubljana 306 m n. m. viš.

Čas opazovanja	Barometer v mm	Termometer v C	Psihrom. diferenca v C	Nebo, vetrovi	Padavine v mm
27./12. 21 h	736·7	4·9	0·5	dež —	
28./12. 7 h	736·7	5·4	0·6	obl. —	1·4
28./12. 14 h	735	6	0·7	obl. z.	

Kuharica,
samostojna, išče mesta na deželo na kako posestvo ali v župnišče. Naslov se izve pri upravi lista pod številko 5626.

Iščem gospodično
k dvema otrokoma (2 in 3 leta). — Ponudbe pod «Vzgojiteljica 5641« na upravo lista.

Mladenič
star 21 let, priden in zanesljiv,
želi priti kot učenec
v kako trgovino, kjer bi imel vso oskrbo v hiši, bodisi v mestu ali na deželi. Ponudbe na upravo lista pod «POŠTEN«.

Prodajalko in vajenca
za specerijsko trgovino v mestu sprejmemo takoj. — Oferti naj se pošiljajo na upravo «Slovenca« pod «SPECERIJA«.

Trgovski vajenec
pošten in krepak se sprejme v večjo specerijsko trgovino v Ljubljani. Naslov pove: Aloma Company anončna družba, Ljubljana, Kongresni trg štev. 3.

Računovodjo in blagajnika,
v vseh rudokopnih obračunavanjih in vodstvu blagajne popolno izurjenega, s primerno prakso, iščemo za takoj za premogovnik RADOBOJ — KRAPINA. — Reflektanti naj pošljejo svoje s prepisi spričeval opremljene prošnje z zahtevo plače na «MIRNA«, ugljenokopno d. d. Zagreb, Ilica 31, II. nadstr. 5632

Kot učenka
išče mesta v trgovini deklica poštenih staršev z dežele. Naslov pove uprava «Slovenca« pod številko 5625.

Knjigovodjo,
dobro izurjenega, ki je obenem zmožen slov., nemške in ev. tudi laške korespondence, sprejmem takoj. — Naslov pri upravi «Slovenca« pod številko 5627.

Novosti!
Za damske plašče v veliki izberi.
A. & E. Skaberné Ljubljana Mestni trg 10

Meblovana ali nemeblovana soba
v mestu, S STROGO separatnim vhodom se išče. Cena postranska stvar. Posredovalci dobe nagrado. Ponudbe poštni predal 112, Ljubljana. 5634

Sprejmemo na stanovanje
spretno šiviljo ali dijakinjo k družini v sredi mesta. Naslov pove uprava «Slovenca« pod šifro «Stanovanje 5628«.

Večje lesno podjetje v bližini Ljubljane na Dolenjskem sprejme takoj zanesljivega, poštenega, samskega
prejemalca lesa
ki bo obenem tudi nadzoroval delavce. Plača po dogovoru. Ponudbe je staviti do 15. januarja 1923 pod šifro «Zanesljiv 5633« na upravništvo «Slovenca«.

Dobro domačo hrano
v bližini Jugoslov. tiskarne IŠČEM. Ponudbe na upravo lista pod «HRANA«.

Naprodaj je vila
nova, enodružinska, z vrtom, v Ljubjani, obstoječa iz 6 sob, kopalne sobe in kuhinje. Stanovanje je kupcu takoj na razpolago. — Pismene ponudbe pod «Vila« štev. 5635 na upravo «Slovenca«.

V oficirskem domu ljubljanske garnizije v vojašnici «Vojvoda Mišica« se odda
v zakup kuhinja in ostali domski lokali.
v vojašnici «Vojvoda Mišića« se odda storih doma, a ponudbe s potrebnimi dokumenti poslati «Upravi doma« do 10. januarja 1923. 5620

Družba „Ilirija" Ljubljana, Kralja Petra trg 8
prodaja bukova drva
na drobno in debelo. Žaganje drv. Dostava na dom. Telefon štev. 220.

Naprodaj lepo posestvo
eno uro od Celja v okolici Vojnika v Arclinu štev. 51, na ravnini blizu hiralnice. Posestvo obstoji iz hiše, hleva in marofa, ima vrt, njive in travnike, v bližini tudi hosto. Vse zemlje skupaj je okoli šest oralov in pol. Zemlja je rodovitna. Ceni se na 320.000 K. Več pove lastnik IVAN FURLANI, Arclin štev. 51, p. Vojnik. 5619

Divjačino
JELENE, SRNE, ZAJCE, JEREBICE, FAZANE, DIVJE KOZE, KLJUNAČE ITD.
kupuje vsako množino in plača po najboljših cenah
E. VAJDA
ČAKOVEC: MEDJIMURJE
Izvoz divjačine in perutnine.
Brzojavi: VAJDA ČAKOVEC.
Telefon interurban štev. 50.

Kapitalisti, Amerikanci, pozor!
S kapitalom približno
Din. 200.000
sprejmem družabnika
k neki že dobro vpeljani lesni industriji, združeni z lesno trgovino. Žaga ter stroji za obdelovanje lesa na parni pogon. Todelovanje pogoj: samci mizarski mojstri ter lesni strokovnjaki imajo prednost. Ponudbe pod: „Ugodno obrestovanje kapitala pogodbeno zajamčeno št 5573„ na upravništvo Slovenca.

Ing. A. MUSSO
MILANO
Delavnica: Via Vepra, 30
Pisarna: Corso Magenta, 96

Sesalke
z betom „Trinacria"
centrifuge za visoko in nizko silo,
z vrečim se betom za gostejše tekočine.
Krožeči ventilatorji za visoko napetost.
HLADILNI STROJI.

Priporočajo se sledeče domače tvrdke:
(Objava 4 dinarje.)

KLEPARJI:
Remžgar & Smerkol, Florijanska ul. 13.
Produktivna zadruga kleparjev, inštalaterjev, kotlarjev in krovcev v Ljubljani, Kolodvorska ulica štev. 28.
Korn T., Poljanska cesta štev. 8.

KLOBUKE in TELOV. POTREBŠČINE:
Kunovar Ivan, Stari trg štev. 10.

KONFEKCIJSKA TRGOVINA:
Olup Josip, Pod Trančo.

MEHANIČNA DELAVNICA.
Pisalne, računske, razmnoževalne in druge pisarn. stroje popravlja in prenavlja Ludovik Baraga, Šelenburgova ul. 6/I

PARNA PEKARNA:
Jean Schreya nasl. Jakob Kavčič, Gradišče štev. 5.

STAVB. IN GALANT. KLEPARSTVO:
Ferenc & Fuchs, Ljubljana, Mirje štev. 2.

SPEDICIJSKA PODJETJA:
»Orient« d. d., Sodna ulica 3, Tel. 463.
Ranzinger R., Cesta na juž. železn. 7—9.

TRGOVINA Z ŽELEZNINO:
Sušnik A., Zaloška cesta št. 21, Ljubljana

TRGOV. Z DEŽNIKI IN SOLNČNIKI:
Mikuš L., Mestni trg 15.

TRGOV. Z ŽELEZNINO IN CEMENTOM:
Erjavec & Turk pri »Zlati lopati«, Valvazorjev trg štev. 7.

ZALOGA POHIŠTVA:
F. Fajdiga sin, Sv. Petra cesta štev. 17.

Poravnajte naročnino!

Gospoda
sprejmem na stanovanje in hrano. Naslov pove uprava lista pod štev. 5624.

GARTE
kraste, lišaje odstranjuje pri človeku in živalih Naftolmazilo, ki je brez duha in ne maže perila. 1 lonček za 1 osebo po pošti 5 Din. pri TRNKOCI, lekarna Ljubljana, Slovenija.

»DVOKOLESA«
emajliramo in z ognjem ponikljamo v last. delavnicah in shranimo preko zime F. BATJEL, »TRIBUNA«, Ljubljana Karlovska cesta štev. 4.

GOSTILNO
VZAMEM V NAJEM na dobrem mestu, z vsem inventarjem ali pa tudi brez njega. Ponudbe do 20. januarja 1923 pod «Februar« 5541 na upravništvo «Slovenca«.

NOVOLETNA darila
pri
A. Šinkovic nasl. K. Soss
Ljubljana, Mestni trg štev. 19

✝

Po dolgotrajni, mučni bolezni je Vsemogočni poklical k Sebi mojo nadvse ljubljeno, najboljšo soprogo, ozir. preskrbno mamico, gospo

Marijo Lovrec

nadučiteljevo soprogo in učiteljico ročnih del.

Umrla je 26. decembra t. l. ob 20¼, previdena s tolažili sv. vere.
Podčetrtek, dne 26. decembra 1922.

FRAN LOVREC, soprog, OTROCI in SORODNIKI.

Zahvala. Najsrčnejša zahvala vsem, ki so spremili mojo nepozabno soprogo, oziroma našo najboljšo mamico, gospo

Marijo Lovrec

na zadnji poti in vsem, ki so ji lajšali dolgotrajno, mučno bolezen.
Podčetrtek, dne 26. decembra 1922.

ŽALUJOČI OSTALI.

Specialiteta: Poročne opreme. Opreme za novorojenčke.
Perilo za dame in gospode
priproste in najfinejše kakovosti izdeluje najceneje
tvornica M. Alešovec,
Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 1.
Raznovrstno perilo vedno v zalogi. — Prilično za novoletna darila.

Izdaja konzorcij »Slovenca«. Odgovorni urednik Mihael Moškerc v Ljubljani. Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.